

Aan het Dagelijks Bestuur van het Waterschap Limburg

Onderwerp: artikel 35 vragen over het bouwen op kwetsbare locaties

Roermond, 8-2-2023

Geacht bestuur,

Een ANP bericht bij EenVandaag d.d. 16-1-2023 ging over het nog steeds bouwen in kwetsbare gebieden ondanks de vele waarschuwingen. Door de klimaat verandering zullen we in de toekomst steeds vaker en steeds heftiger last hebben van hevige regenbuien, overstromende regionale beken en extreem hoogwater in de grote rivieren. We kunnen dit alleen structureel het hoofd bieden door serieus water als het ordenend principe te hanteren bij de invulling van onze ruimtelijke ordening. Met de mond wordt dit door alle overheden met verve beleden doch in de praktijk is dit een wassen neus. De invulling van onze ruimte wordt bepaald door wat wij wenselijk vinden. Sterker nog, in de omgevingswet wordt opgeroepen om als initiatiefnemer zelf draagvlak te creëren voor het initiatief. Dus niet de noodzakelijke ruimte voor het wassende water is leidend maar onze behoeften. Steeds weer blijkt dat het water het kind van de rekening wordt.

Door de hevige regenval in het Heuvelland in 2021 is duidelijk geworden op welke plaatsen er meer ruimte moet komen voor het opvangen van het overvloedige water. Toch zien we nog weinig initiatieven ontstaan om de ruimtelijke beperking, die hier het gevolg van is, planologisch te vertalen. Het knelpunt daarbij is dat primair de gemeente en secundair de provincie verantwoordelijk is voor de ruimtelijke ordening terwijl de deskundigheid wat wijsheid is m.b.t de verwerking van extreme hoeveelheden water bij het waterschap ligt.

Eigenlijk zou je de vraagstelling moeten omdraaien. Het waterschap bepaalt wat mogelijk is qua ruimtelijke invulling en daarbinnen kunnen gemeenten en provincie bepalen welke invulling gewenst is en niet omgekeerd. Ook minister Harbers onderkent dit knelpunt en stelt in zijn kabinetsbeleid uit november vorig jaar dat bouwen op plaatsen die we later nodig hebben voor het bergen en afvoeren van water ongewenst is. Hij geeft zelfs aan dat de tijd van vrijblijvendheid voorbij is zonder overigens aan te geven wat hier de consequentie van is.

In het verlengde hiervan kan een gebiedsproces met integrale gebiedsontwikkeling (zoals bijvoorbeeld ook verwoord in het NPLG maar ook in de adviezen van de landelijke beleidstafel) het antwoord zijn om meer kansen te genereren zonder met dwang te hoeven werken. In zo'n situatie zou het logisch zijn als het waterschap de regisserende partij is voor het ontwikkelingsproces.

Naar aanleiding van deze analyse willen we de volgende vragen aan u voorleggen.

1. Onderschrijft u onze analyse? Graag een onderbouwd antwoord op deze vraag.
2. Kunt u aangeven wat het standpunt van de Unie van Waterschappen is over de invulling van water als ordenend principe?
3. Zijn bij u voorbeelden bekend waarbij besloten is om na de schade in juli 2021 herbouw te realiseren op een minder kwetsbare locatie?

4. Is bij u bekend in hoeverre kwetsbare locaties minder kwetsbaar gemaakt zijn alvorens tot herbouw over wordt gegaan (bijvoorbeeld ophogen van de locatie, de locatie voorzien van bescherming door een dijk of een kade of rekening houden bij de invulling met het feit dat er water kan komen)?
5. Zijn bij u kwetsbare locaties bekend waar herbouwd is terwijl dat vanuit waterbeheer ongewenst is?
6. Bent u vanaf het begin betrokken bij initiatieven tot herbouw en onder welke voorwaarden dan wel bij het besluit tot verplaatsing. Kunt u voorbeelden noemen met een evaluatie hoe dit proces verloopt?
7. Indien u in een (te) laat stadium betrokken bent bij initiatieven die ontstaan zijn na de water overlast in 2021 kunt dan u aangegeven hoe dat komt?
8. Met de ervaringen in Zuid-Limburg in 2021 voor ogen vragen wij ons af in hoeverre de bouwvoorschriften aangepast moeten worden voor het bouwen op voor water kwetsbare locaties zoals dat bijv. ook geldt voor het bouwen op aardbevingsgevoelige locaties? Kunnen wij initiatieven op dit punt verwachten?

Graag vernemen we uw antwoord op de gestelde vragen,

Namens de fractie Water Natuurlijk Limburg,

Gerard IJff